

Beslutningsforslag nr. **B 108**

Folketinget 2016-17

Fremsat den 30. marts 2017 af Trine Torp (SF), Kirsten Normann Andersen (SF) og Jacob Mark (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om sorgorlov til fædre og medmødre

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte et lovforslag, der ligestiller begge forældre, så de får adgang til 14 ugers sorgorlov i forbindelse med spædbarnsdød. Lovforslaget bør tillige tage stilling til adoptanters rettigheder ved spædbarnsdød. Reglerne bør have virkning fra den 1. januar 2018.

Bemærkninger til forslaget

Der er tale om en genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 51, folketingsåret 2014-15, 1. samling, med opdateringer i bemærkningerne. Der henvises til www.folketingstidende.dk, Folketingstidende 2014-15, 1. samling, sektion A, B 51 som fremsat, side 1, og sektion F, møde 55, kl. 15.59.

Det sker hvert år for ca. 400 danske forældrepar, at de mister et spædbarn inden den 32. uge efter fødslen. Der er ingen tvivl om, at det at miste et barn for begge forældre er en livsomvæltende situation, der for mange vil give anledning til stor og langvarig sorg.

Den gældende lovgivning vedrørende spædbarnsdød anerkender dette i forhold til den ene part, nemlig moderen. Som reglerne er i dag, har moderen til et dødfødt barn eller et barn, der dør inden den 32. uge efter fødslen, ret til 14 ugers fravær, mens faderen eller medmoderen alene bevarer den almindelige ret til 2 sammenhængende ugers fravær efter fødslen. Fædre og medmødre, der mister et barn, bliver lige så hårdt ramt af sorg som moderen til barnet, og det mener forslagsstillerne at barselsloven bør tage højde for.

Moderen og faderen/medmoderen er forældre på lige fod, både i de glædeligste øjeblikke, og når sorgen er tungest at bære. I dag overser lovgivningen, at den sorg, det er at miste et barn, i høj grad er en sorg, man oplever og gennemgår som familie. Forældre, der mister et barn, har behov for tid og ro sammen til at bearbejde sorgen. Virkeligheden i dag er desværre, at moderen efter 14 dage sidder hjemme med sin sorg, mens faderen eller medmoderen er tvunget tilbage på arbejde. Det er hårdt for den forælder, som skal starte på arbejde igen, men det kan i lige så høj grad være forbundet med store udfordringer at være den forælder, som efterlades derhjemme uden sin partner.

For forslagsstillerne er en lovændring på området for det første et spørgsmål om øget ligestilling mellem kønnene. Men det er også et forsøg på at tage et opgør med en forståelse af sorg som en individuel proces. Mennesker reagerer på omgivelsernes forventninger, og omgivelserne har i dag en tendens til at forvente, at sorg er noget, man kan komme over, og at det er noget, der bør og kan ske hurtigt. Som barselslovgivningen er indrettet i dag, finder forslagsstillerne, at der dels ligger en klar og entydig forventning om, at sorgen er noget, den ene forælder skal kunne komme sig over hurtigere end den anden, og dels en forventning om, at sorgen er en proces, som forældrene ikke nødvendigvis har behov for at bearbejde i fællesskab. Det mener forslagsstillerne er et meget uheldigt og alvorligt signal at sende.

Forslagsstillerne finder, at den nuværende lovgivning er udtryk for en urimelig forskelsbehandling og en manglende

anerkendelse af og forståelse for fædres og medmødres sorg samt familiens behov for sammen at komme igennem en meget tung og svær periode. Forslagsstillerne pålægger derfor regeringen snarest at fremsætte et lovforslag, der ligestiller forældre i forbindelse med spædbarnsdød og indfører 14 ugers sorgorlov til fædre og medmødre. Lovforslaget bør til lige tage stilling til adoptanters rettigheder ved spædbarnsdød.

Flere foreninger på området har tidligere været positivt indstillede over for en regelændring på området. Landsforeningen Spædbarnsdøds sekretariatschef, Michael Esmann, har i Berlingske den 8. februar 2015 for eksempel udtalt: »Der er et stort behov for at ændre reglerne. Vi taler hver dag med par, som sidder i den situation, at den ene skal starte langt tidligere på arbejde igen end den anden. Og der er mange komplikationer. Det kan både være for den, der skal starte på arbejde igen, men det kan også være for den, der bliver efterladt derhjemme«. Herudover har andre fagfolk, bl.a. chefspsykologer fra Aarhus Universitetshospital, Rigshospitalet og Jordemoderforeningen talt for en ligestilling af mødre og fædre på området, jf. »Sørgende fædre må klare sig selv«, Berlingske den 26. juni 2014.

Beskæftigelsesministeren har ved besvarelsen af LIU alm. del – spm. 36 (folketingsåret 2013-14) og LIU alm. del – spm. 10 (folketingsåret 2014-15, 1. samling) skønnet, at de udgifter, der vil være forbundet med at ligestille forældre i forhold til sorgorlov, vil udgøre ca. 24 mio. kr. årligt. Det er ud fra en forudsætning om, at ordningen udnyttes 100 pct., og at der ikke med de nuværende regler er sygefravær for de berørte fædre. Udgiften er derfor givetvis noget overvurderet. Forslagsstillerne foreslår, at der blandt satspuljeparterne opnås tilslutning til at indføre ordningen fra 2018 med finansiering fra satspuljen, men er også villige til at drøfte anden finansiering.

I forbindelse med behandlingen af B 51 i folketingsåret 2014-15, 1. samling, var der enighed i udvalget om behovet for at se på reglerne, der forskelsbehandler mødre og fædre/medmødre. Et mindretal i udvalget fandt, at der ud over sorgorlov i forbindelse med spædbarnsdød også var behov for at se mere bredt på mulighederne for orlov i forbindelse med dødsfald og sygdom blandt nærtstående. Forslagsstillerne indgår gerne i en bredere drøftelse heraf med Folketingets øvrige partier, men finder samtidig, at den manglende ligestilling, som dette forslag vedrører, er en isoleret problemstilling, som der skal gøres op med snarest muligt.

Skriftlig fremsættelse

Trine Torp (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om sorgorlov til fædre og medmødre.

(Beslutningsforslag nr. B 108)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.